

PRESENTACIÓ

El dèsset de maig de 2017 va tenir lloc a Alacant la III Jornada Lit-Cat de grups d'investigació de literatura catalana contemporània. Aquesta localització perifèrica no és, ni de bon tros, gratuïta, ja que les dues edicions anteriors s'havien celebrat a Barcelona, a la sala Prat de la Riba de L'IEC. Tot aprofitant la infraestructura proporcionada per la delegació de l'IEC a Alacant, els membres del Grup de Recerca de Literatura Contemporània de la Universitat d'Alacant, organitzadors d'aquesta III Jornada, vam pensar que seria una bona ocasió per visualitzar, de manera explícita, la unitat de la llengua i la cultura catalana en la seua capital més meridional. Aquest objectiu, creiem, es va acomplir plenament, i sols per això ja va valdre la pena l'experiència.

Pel que fa al contingut de la jornada, les diverses intervencions constitueixen una bona mostra de les actuals tendències de la investigació literària catalana. Juntament amb estudis de caràcter historicoliterari i hermenèutic, que abasten tots els gèneres, trobem textos vinculats a la problemàtica de la traducció i a l'ús de les TIC aplicades a la didàctica de la literatura.

Així, pel que fa al estudis vinculats a un autor concret, Montserrat Corretger traça les línies mestres de la narrativa d'Odó Hurtado, escriptor no prou conegut ni valorat, que testimonia en les seues novel·les la situació de la classe burgesa exiliada a Mèxic des de plantejaments existencials individuals. Per aquest motiu, esdevenen un testimoni des de dintre, un documental de fort component literari que li permeté arribar a un gran públic. M. Victòria Parra, per la seua part, explora la poètica de J.M. Calleja, creador vinculat a les avantguardes dels darrers anys del segle xx. La seua obra s'adscriu a la poesia visual, tot i expressar-se també amb altres formats, com instal·lacions, llibres d'artista, Net.Art, *performances* o Mail Art. Anna Esteve, especialista en

literatura memorialística, du a terme una penetrant lectura dels diaris d'Emili Gómez Nadal, intel·lectual valencià exiliat a França. El de Gómez Nadal constitueix una mostra excel·lent d'aquesta cosa tan rara en les nostres lletres que és el diari íntim. Això, i el seu indubtable interès documental, ja justifiquen sobradament la reivindicació que en fa l'autora. Isabel Marcillas dedica el seu text a resseguir la petjada de la memòria històrica en dues peces teatrals: *Peus descalços sota la lluna d'agost*, de Joan Cavallé, i *Apatxes*, d'Helena Tornero. L'autora completa el seu estudi amb una proposta d'aplicacions didàctiques, amb la intenció de paliar el desconeixement i desinterès dels jòvens actuals pel passat recent. L'estudi que Alexandre Bataller dedica a la poesia oral improvisada, amb especial incidència en els glosadors mallorquins actuals, té també una important vessant didàctica. La recuperació i modernització d'aquesta poesia tradicional en tot el territori catalanoparlant la fan especialment apta per a la seua introducció l'àmbit de l'educació secundària, amb la voluntat de fer de la literatura popular una experiència creativa i identitària.

Alguns dels treballs presentats a la jornada s'agrupen al voltant de la traducció i la recepció de la literatura europea a les lletres catalanes. És el cas del de Sílvia Coll-Vinent sobre la relació de Valery Darbaud amb la literatura catalana. La vocació europeïsta de l'influent escriptor francès i el seu amor per la cultura espanyola el van posar en contacte amb autors com Eugeni d'Ors, Josep M. Junoy o Joan Estelrich, que l'introduïren en el coneixement de la literatura catalana de l'època. Un caire més lingüístic tenen les altres dues col·laboracions enquadrables en aquest bloc, en tant que es vinculen a la problemàtica de la traducció durant la recuperació literària de la postguerra. Així, la signada per Eusebi Coromina i Laura Vilardell s'ocupa de la traducció de la novel·la *Vol de nit* d'Antoine de Saint-Exupéry, i la de Jordi Jané-Lligé de la llengua literària en les traduccions de la col·lecció "La cua de palla". En tots dos casos s'analitzen les dificultats que el sistema literari català tenia per a construir un model de llengua que, tot deslliurant-se de la ja coercitiva herència noucentista, conjugues naturalitat i ductilitat literària.

Les dues aportacions que resten giren al voltant del cada vegada més important paper de les noves tecnologies en l'estudi i la difusió de

la literatura catalana. Així, Anna Perera-Roura ens presenta una cartografia dels jocs florals bastida en el portal *www.patrimoniliterari.cat*. Gràcies a la informació que s'hi aglutina, és possible formar-se una imatge global i detallada alhora d'aquesta fonamental plataforma de les lletres catalanes contemporànies. Ricard Giramé i Mia Güell, per últim, proposen un recorregut per la memòria i la interculturalitat a través del portal pioner en l'estudi de les geografies literàries catalanes, *Endrets.cat.*, posat en marxa ja fa anys per l'infatigable Llorenç Soldevila.

Tot plegat constitueix una bona mostra de les línies d'investigació que estan duent-se a terme en els grups de recerca especialitzats en la literatura catalana contemporània. Esperem que les pròximes convocatòries continuen donant fe de la vitalitat i diversitat d'aquesta fonamental tasca.